

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΝΩΣΗ
ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Επιχειρήσεις

Μια νέα
βιομηχανική
επανάσταση

«Η Ευρώπη πρέπει να ανακτήσει την εμπιστοσύνη των πολιτών της στην ικανότητά της να δημιουργεί, να προωθεί νέα σχέδια, να καινοτομεί και να αναπτύσσεται. Γι' αυτό, πρέπει να δώσει προτεραιότητα στην πραγματική οικονομία και τη βιομηχανία, που αποτελούν άλλωστε τη δύναμή της».

Αντόνιο Ταγιάνι,
αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής
Επιτροπής και αρμόδιος επίτροπος
για τη βιομηχανία και την
επιχειρηματικότητα

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Η έκδοση αυτή αποτελεί μέρος μιας σειράς που εξηγεί τι κάνει και γιατί η ΕΕ σε διάφορους τομείς πολιτικής και με ποια αποτελέσματα.

Μπορείτε να δείτε στην παρακάτω διεύθυνση τα άλλα διαθέσιμα μέρη της σειράς και να τα τηλεφορτώσετε
http://europa.eu/pol/index_el.htm

Πώς λειτουργεί η ΕΕ
Ευρώπη 2020: η αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρώπης
Οι πατέρες της ΕΕ

Αλιεία και θαλάσσια πολιτική
Ανάπτυξη και συνεργασία
Ανθρωπιστική βοήθεια και πολιτική προστασία
Ανταγωνισμός
Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις
Ασφάλεια των τροφίμων
Γεωργία
Δημόσια υγεία
Διεύρυνση
Δικαιοσύνη, ιθαγένεια, θεμελιώδη δικαιώματα
Δράση για το κλίμα
Εκπαίδευση, κατάρτιση, νεολαία και αθλητισμός
Εμπόριο
Ενέργεια
Εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας
Επιχειρήσεις ✕
Έρευνα και καινοτομία
Εσωτερική αγορά
Η οικονομική και νομισματική ένωση και το ευρώ
Καταπολέμηση της απάτης
Καταναλωτές
Μετανάστευση και άσυλο
Μεταφορές
Περιβάλλον
Περιφερειακή πολιτική
Πολιτιστικός και οπτικοακουστικός τομέας
Προϋπολογισμός
Σύνορα και ασφάλεια
Τελωνεία
Φορολογία
Ψηφιακό θεματολόγιο και κοινωνία της πληροφορίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γιατί χρειαζόμαστε μια βιομηχανική πολιτική στην Ευρώπη	3
Πώς η ΕΕ διαμορφώνει και διαχειρίζεται τη βιομηχανική πολιτική	5
Τι κάνει η ΕΕ για τη στήριξη των μικρών επιχειρήσεων	8
Τι κάνει η ΕΕ για την υποστήριξη των κυριότερων βιομηχανικών τομέων	10
Μελλοντική πορεία: προς μια νέα βιομηχανική επανάσταση	16
Περισσότερα	16

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με απλά λόγια: Επιχειρήσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας
Εκδόσεις
1049 Βρυξέλλες
ΒΕΛΓΙΟ

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2013.

Εξώφυλλο και φωτογραφία 2ης σελίδας: © Dynamic Graphics / Jupiterimages

16 σ. — 21 × 29,7 cm
ISBN 978-92-79-24420-9
doi:10.2775/69756

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2013

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2013

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή. Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή επιμέρους φωτογραφιών, πρέπει να ζητηθεί απευθείας η άδεια των κατόχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Γιατί χρειαζόμαστε μια βιομηχανική πολιτική στην Ευρώπη

Η ανάκαμψη της Ευρώπης από την οικονομική κρίση είναι μια σχετικά αργή και εύθραυστη διαδικασία. Από την αρχή, δόθηκε έμφαση στη βελτίωση των δημόσιων οικονομικών και την ενίσχυση του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος. Παρόλο που τα ζητήματα αυτά εξακολουθούν να είναι σημαντικά, το κλειδί για την οικονομική ανάκαμψη είναι η πραγματική οικονομία, δηλαδή οι βιομηχανικές και άλλου είδους επιχειρήσεις που παράγουν αγαθά και υπηρεσίες. Επιπλέον, η παγκοσμιοποίηση και ο εντεινόμενος ανταγωνισμός από τις αναδυόμενες οικονομίες συνεπάγονται ότι η μακροπρόθεσμη οικονομική ευημερία της Ευρώπης θα εξαρτηθεί από την ισχύ της βιομηχανικής της βάσης. Η οικονομία μας δεν μπορεί να βασίζεται μόνο στις υπηρεσίες και τις τράπεζες.

Η ΕΕ είναι πρωτοπόρος παγκοσμίως στην ενεργειακή απόδοση και τις ξένες επενδύσεις. Τα κράτη μέλη όμως δεν έχουν τις ίδιες επιδόσεις στον βιομηχανικό τομέα. Ευτυχώς, η βιομηχανία της ΕΕ κατέχει τα τεχνολογικά σκήπτρα σε πολλούς τομείς και έχει τη δυνατότητα να επαναφέρει την ευρωπαϊκή οικονομία σε τροχιά ανάπτυξης. Αυτός είναι ο στόχος της ευρωπαϊκής βιομηχανικής πολιτικής.

Η βιομηχανία αποτελεί την κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη στην Ευρώπη.

Ευρώπη 2020 και βιομηχανική πολιτική

Παράλληλα με την ανάγκη δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και τόνωσης της ανταγωνιστικότητας, στην Ευρώπη αντιμετωπίζουμε προβλήματα όπως η γήρανση του πληθυσμού (αντίθετα με την ανοδική πορεία του παγκόσμιου πληθυσμού), η ολοένα μεγαλύτερη πίεση στις πρώτες ύλες και τον ενεργειακό εφοδιασμό και η ανάγκη αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, προστασίας των οικοσυστημάτων και η μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Η απάντηση σε όλες αυτές τις προκλήσεις βρίσκεται σε μια σειρά νέων τεχνολογιών, που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως μια νέα βιομηχανική επανάσταση.

Η πραγματοποίηση μιας νέας βιομηχανικής επανάστασης αποτελεί βασικό στόχο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», δηλαδή της στρατηγικής της ΕΕ για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Δύο από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής αυτής εντάσσονται στον βιομηχανικό τομέα:

- «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης»: με στόχο τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), και την ενίσχυση της ανάπτυξης μιας ισχυρής και βιώσιμης βιομηχανικής βάσης, ικανής να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό σε παγκόσμιο επίπεδο.
- «Ένωση Καινοτομίας»: με στόχο τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για την έρευνα και καινοτομία, ώστε να διασφαλιστεί η μετατροπή των καινοτόμων ιδεών σε προϊόντα και υπηρεσίες που δημιουργούν ανάπτυξη και θέσεις εργασίας.

Το 2012 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεώρησε την εμβληματική πρωτοβουλία βιομηχανικής πολιτικής «Μια ισχυρότερη ευρωπαϊκή βιομηχανία για την ανάπτυξη και την οικονομική ανάκαμψη», προκειμένου να δώσει έμφαση στη μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση της νέας βιομηχανικής επανάστασης. Στόχος της είναι να ενισχύσει τη βιομηχανική καινοτομία και την πραγματική οικονομία. Η πρωτοβουλία προβλέπει τη συμμετοχή των επιχειρήσεων της ΕΕ σε αμοιβαία επωφελείς συνεργασίες με επιχειρήσεις τρίτων χωρών —μια σημαντική πτυχή της ευρωπαϊκής πολιτικής για να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις της ΕΕ να επεκταθούν σε νέες αγορές και να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους στις παγκόσμιες αγορές.

Η ηγετική θέση στην αυτοκινητοβιομηχανία είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την ευημερία της ΕΕ.

Οι στόχοι της ΕΕ για τη βιομηχανία και την καινοτομία το 2020 είναι:

- ενίσχυση της βιομηχανικής βάσης της Ευρώπης με την αύξηση της ανταγωνιστικότητάς της·
- προώθηση της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών·
- προώθηση της καινοτομίας ως μέσου δημιουργίας νέων πηγών ανάπτυξης και ικανοποίησης των κοινωνικών αναγκών·
- ενθάρρυνση της δημιουργίας και της ανάπτυξης ΜΜΕ και προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος·
- διασφάλιση μιας ανοικτής εσωτερικής αγοράς αγαθών.

Η ανάγκη για δράση σε επίπεδο ΕΕ

Για να διασφαλιστεί η διατήρηση μιας ανοικτής και δίκαιης ενιαίας αγοράς αγαθών και υπηρεσιών, απαιτείται η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που εκπροσωπεί τα ευρωπαϊκά συμφέροντα σε διεθνές επίπεδο, μερινά ώστε οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να ανταγωνίζονται με θεμιτά μέσα στην παγκόσμια αγορά, χάρη στο άνοιγμα των αγορών και την περαιτέρω ελευθέρωση του εμπορίου. Επιπλέον, η Επιτροπή παρακολουθεί την ανταγωνιστικότητα 40 βιομηχανικών κλάδων και της ευρωπαϊκής βιομηχανίας συνολικά, και δημοσιεύει τα συμπεράσματά της σε ετήσια έκθεση για την ανταγωνιστικότητα και σε εξαμηνιαία για τη διάρθρωση της βιομηχανίας. Για να διασφαλιστούν οι μελλοντικές

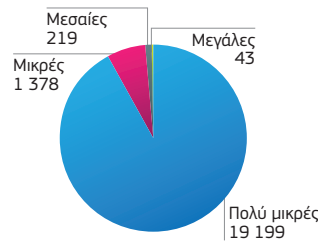
προοπτικές ανάπτυξης και απασχόλησης, είναι πρωταρχικής σημασίας να βελτιωθούν περαιτέρω οι επιχειρηματικές συνθήκες στην ΕΕ, με συντονισμένες δράσεις σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών.

ΜΜΕ και επιχειρηματικότητα: το κλειδί για την οικονομική ανάπτυξη

Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις ανάγκες των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Η στήριξη των ΜΜΕ και η προώθηση της επιχειρηματικότητας αποτελούν το κλειδί για την οικονομική ανάκαμψη. Οι 23 εκατομμύρια ΜΜΕ στην Ευρώπη αντιστοιχούν στο 98 % των επιχειρήσεων, παρέχουν το 67 % των θέσεων εργασίας και δημιουργούν το 85 % των νέων θέσεων εργασίας. Οι επιχειρήσεις αυτές έχουν στη διάθεσή τους διάφορα μέσα στήριξης για να μπορούν να ανταποκρίνονται σε απαιτήσεις και διατυπώσεις διοικητικού και κανονιστικού χαρακτήρα, να δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο και να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση και άλλες επιχειρηματικές δυνατότητες.

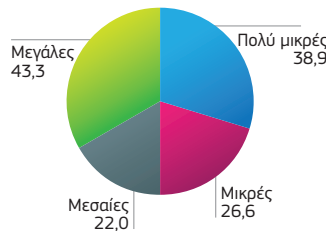
ΟΙ ΜΜΕ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Αριθμός επιχειρήσεων (σε χιλιάδες)

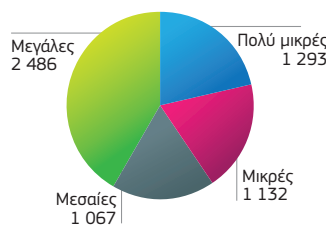
Η συντριπτική πλειονότητα των μικρών επιχειρήσεων είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις με λιγότερους από δέκα εργαζομένους και με ετήσιο κύκλο εργασιών ή συνολικό ετήσιο ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Εργαζόμενοι (εκατομμύρια)

Η απασχόληση είναι ομοιόμορφα κατανομημένη μεταξύ επιχειρήσεων, μολονότι οι ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν τα δύο τρίτα του συνόλου των θέσεων εργασίας στην ΕΕ.

Προστιθέμενη αξία (σε δισ. €)

Οι ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν πάνω από το ήμισυ της αξίας που δημιουργείται στην οικονομία της ΕΕ.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Πώς η ΕΕ διαμορφώνει και διαχειρίζεται τη βιομηχανική πολιτική

Μια ισχυρή, ανταγωνιστική και διαφοροποιημένη μεταποιητική βιομηχανία είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομική ευημερία στην Ευρώπη. Η μεταποιητική βιομηχανία και οι συναφείς επιχειρηματικές υπηρεσίες αντιπροσωπεύουν πάνω από το 50 % της απασχόλησης του ιδιωτικού τομέα, το 75 % των εξαγωγών και το 80 % της ιδιωτικής έρευνας και ανάπτυξης στην ΕΕ. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις της ΕΕ συμμετέχουν όλο και περισσότερο σε παγκόσμιες αλυσίδες αξιών. Η μεγιστοποίηση του τοπικού περιεχομένου των εξαγωγών, συνεπώς, μπορεί να θεωρηθεί ως σημαντική κινητήρια δύναμη της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας. Σύμφωνα με στοιχεία του 2009, περίπου το 87 % της αξίας των εξαγωγών της ΕΕ είναι εγχώριας παραγωγής. Η βιομηχανική πολιτική περιλαμβάνει δράσεις για τη στήριξη της καινοτομίας, με σκοπό την προώθηση της διεθνοποίησης των επιχειρήσεων και την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς αγαθών και υπηρεσιών.

Δράση της ΕΕ για τη στήριξη της καινοτομίας

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαμορφώνει, επηρεάζει και, ενδεχομένως, υλοποιεί πολιτικές και προγράμματα με στόχο την αύξηση της ικανότητας καινοτομίας της Ευρώπης, όπως:

- ο **Πίνακας Επιδόσεων της Ένωσης Καινοτομίας**, ο οποίος παρέχει συγκριτική αξιολόγηση των επιδόσεων καινοτομίας των 27 κρατών μελών της ΕΕ και των συστημάτων που εφαρμόζουν στους τομείς έρευνας και καινοτομίας·
- το **δίκτυο «Η Ευρώπη της Κοινωνικής Καινοτομίας»**, το οποίο ενθαρρύνει νέες ιδέες που ικανοποιούν κοινωνικές ανάγκες και ταυτόχρονα αναπτύσσουν νέες κοινωνικές σχέσεις ή συνεργασίες·
- το **Ανώτατο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Σχεδιασμού**, το οποίο παρέχει συμβουλές για την ευρύτερη χρήση του ευφυούς σχεδιασμού, με στόχο την ανάπτυξη προϊόντων υψηλής αξίας και την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων·
- το **Περιφερειακό Παρατηρητήριο Καινοτομίας**, το οποίο παρέχει πληροφορίες για τις περιφερειακές πολιτικές καινοτομίας 20 κρατών μελών της ΕΕ·
- δράσεις **οικολογικής καινοτομίας** σε τομείς όπως η διαχείριση των αποβλήτων, η ανακύκλωση και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που απασχολούν περίπου 3,4 εκατομμύρια άτομα στην Ευρώπη και έχουν κύκλο εργασιών 227 δισ. ευρώ. Μεταξύ άλλων πρωτοβουλιών,

η Επιτροπή έχει συγκροτήσει μια ad hoc **συμβουλευτική ομάδα για βιοπροϊόντα** με στόχο την προώθηση βιομηχανικών και καταναλωτικών προϊόντων που βασίζονται σε ανανεώσιμες και βιολογικές πρώτες ύλες, όπως φυτά και δέντρα.

Επιπλέον, η Επιτροπή διαχειρίζεται αρκετά προγράμματα στήριξης της ερευνητικής συνεργασίας και της καινοτομίας, τα οποία παρέχουν σαφή προστιθέμενη αξία στον κύκλο καινοτομίας της ΕΕ, στις επιχειρήσεις και στους επιστήμονες. Το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την ανάπτυξη (ΠΠ7), με συνολικό προϋπολογισμό άνω των 50 δισ. ευρώ, και το πρόγραμμα-πλαίσιο ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας (CIP) βρίσκονται στη φάση υλοποίησης, ενώ, από το 2014, το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» θα αντικαταστήσει το ΠΠ7, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην έρευνα και την καινοτομία.

Διευκόλυνση της διεθνοποίησης των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων

Για να διασφαλίσει ότι οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις θα μπορούν να ανταγωνίζονται με θεμιτά μέσα στην παγκόσμια αγορά, η Επιτροπή ενισχύει την πρόσβαση στην αγορά και παρακολουθεί και προάγει ένα διεθνές εμπορικό σύστημα βασισμένο στο πολυμερές και το διμερές εμπόριο. Για παράδειγμα, η διαδικασία κοινοποίησης, που προβλέπεται στη συμφωνία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο, παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να παρακολουθεί τις προτάσεις των εμπορικών εταίρων σχετικά με τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα και να παρεμβαίνει όταν οι απαιτήσεις αυτές παρεμποδίζουν αδικαιολόγητα το εμπόριο.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Η Επιτροπή συνεργάζεται με τις κυβερνήσεις διαφόρων χωρών για να βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον, να μειώσει τα εμπόδια στο εμπόριο και τις επενδύσεις και να προωθήσει κοινούς κανονισμούς για τα προϊόντα. Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ), η Επιτροπή επιδιώκει την ενίσχυση των οικονομικών σχέσεων με τις γειτονικές χώρες της. Επίσης, διαπραγματεύεται συμφωνίες για τις διαδικασίες εκτίμησης της συμμόρφωσης, οι οποίες διευκολύνουν την ελεύθερη κυκλοφορία των βιομηχανικών προϊόντων χάρη στην εναρμόνιση των τεχνικών κανονισμών και προτύπων που εφαρμόζονται εντός και εκτός ΕΕ.

Οι τεχνικοί κανονισμοί επηρεάζουν σημαντικά την πρόσβαση στην αγορά των προϊόντων που εξάγονται εκτός ΕΕ. Η ΕΕ προωθεί την κανονιστική συνεργασία με τους κυριότερους

Η ενιαία αγορά αγαθών αποτελεί σημαντικό μοχλό δημιουργίας πλούτου στην ΕΕ.

εξωτερικούς εμπορικούς εταίρους της με στόχο τη διευκόλυνση των εξαγωγών, μέσω της εναρμόνισης των τεχνικών κανονισμών ή της διασφάλισης της συμβατότητας τους, καθώς και της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποτελεσμάτων των δοκιμών και των διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ

Για να παρέχει συμβουλές σχετικά με τις κυριότερες εμπορικές εταιρικές σχέσεις, η Επιτροπή έχει θεσπίσει δεσμούς με βιομηχανικές ενώσεις και άλλους φορείς, όπως ο Διατλαντικός Επιχειρηματικός Διάλογος, ο Διατλαντικός Διάλογος Καταναλωτών, ο Επιχειρηματικός Διάλογος Στρογγυλής Τραπέζης ΕΕ-Ιαπωνίας και η Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης Βιομηχάνων ΕΕ-Ρωσίας.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΜΜΕ

Σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία, οι ΜΜΕ πρέπει να είναι σε θέση να ανταγωνίζονται επιχειρήσεις από τις ανεπτυγμένες και αναδυόμενες οικονομίες. Επιπλέον, η διεθνοποίηση συνδέεται άμεσα με την ανάπτυξη των ΜΜΕ. Με τη στρατηγική «Μικρές επιχειρήσεις σ' έναν μεγάλο κόσμο», η Επιτροπή αποσκοπεί να προσδώσει νέο δυναμισμό στην ευρωπαϊκή οικονομία, βοηθώντας τις ΜΜΕ να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους εκτός ΕΕ.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Πέραν της νομοθεσίας της ΕΕ για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ), η Επιτροπή βοηθά τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να ενημερώνονται γι' αυτά τα δικαιώματα και να εκτιμούν τον αντίκτυπο και την αποτελεσματικότητα της

χρήσης τους. Έχει επίσης δημιουργηθεί μια υπηρεσία υποστήριξης για να ενημερώνονται οι ΜΜΕ σε θέματα σχετικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας σε χώρες εκτός ΕΕ, όπως η Κίνα. Εξατομικευμένες συμβουλές παρέχονται σε εμπιστευτική βάση.

Η ενιαία αγορά αγαθών

Η ενιαία ή εσωτερική αγορά αγαθών είναι μια από τις σημαντικότερες προτεραιότητες της ΕΕ. Εξασφαλίζει ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις, ενισχύει τον ανταγωνισμό και αυξάνει τη διαφάνεια για τους καταναλωτές. Διευκολύνοντας την αγορά και πώληση προϊόντων οπουδήποτε εντός της ΕΕ, η ενιαία αγορά αυξάνει επίσης την αποτελεσματικότητα και δίνει ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη. Η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των αγαθών κατοχυρώνεται στις Συνθήκες της ΕΕ, έτσι ώστε να αποτρέπονται οι αδικαιολόγητοι περιορισμοί στο εμπόριο μεταξύ των χωρών της ΕΕ.

ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κύριος στόχος της Επιτροπής είναι η αποτελεσματικότερη λειτουργία της ενιαίας αγοράς με την κατάργηση των υφιστάμενων φραγμών στο εμπόριο και την αποφυγή της δημιουργίας νέων. Διασφαλίζει ισότιμους όρους ανταγωνισμού και μεριμνά ώστε οι εθνικοί κανονισμοί να παρέχουν τις πληροφορίες και τη νομική σαφήνεια που απαιτούν οι επιχειρήσεις. Η Επιτροπή μπορεί να κινήσει δικαστική διαδικασία κατά όποιας χώρας της ΕΕ έχει θεσπίσει ή διατηρήσει κανόνες ή διοικητικές πρακτικές που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης, ή μπορεί να αποφασίσει να προτείνει εναρμόνιση των κανόνων αυτών σε επίπεδο ΕΕ. Η πρόληψη των εμποδίων στο εμπόριο είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις ΜΜΕ, καθώς συχνά παράγουν προϊόντα υψηλής εξειδίκευσης για διάφορα τμήματα της αγοράς.

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

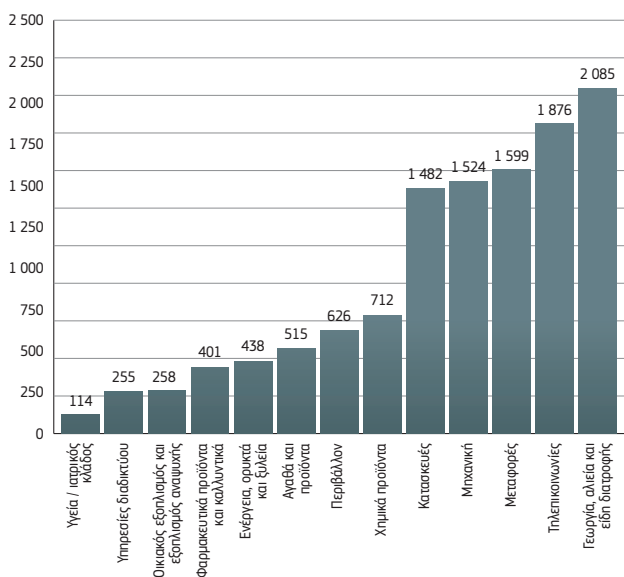
Η ενιαία αγορά προϊόντων διέπεται από εναρμονισμένους κανόνες, έτσι ώστε να είναι δυνατή η πώληση και η αγορά τους οπουδήποτε στην ΕΕ. Οι ευρωπαϊκοί κανόνες εστιάζουν κυρίως στην ασφάλεια των προϊόντων και συχνά απαιτούν τη δοκιμή των προϊόντων ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία τους. Το σήμα **CE**, για παράδειγμα, είναι μια ετικέτα που υποδηλώνει τη συμμόρφωση ενός προϊόντος με τη νομοθεσία της ΕΕ. Είναι υποχρεωτικό για ορισμένα προϊόντα, όπως τα ιατρικά βοηθήματα, τα ηλεκτρονικά και τα παιχνίδια. Η ευρωπαϊκή νομοθεσία περί **ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων** προστατεύει τους καταναλωτές από τα ελαττωματικά προϊόντα και τους παρέχει τη δυνατότητα να αξιώνουν αποζημίωση στην περίπτωση ζημιών.

Εξυπνότερη νομοθεσία

Ενώ το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο στηρίζει την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, η Επιτροπή αναγνωρίζει την ανάγκη συνεχούς βελτίωσης των σχετικών κανονισμών. Οι εξυπνότεροι κανόνες της εσωτερικής αγοράς στοχεύουν στα εξής:

- συστηματικότερη αξιολόγηση των οφελών και του κόστους της ισχύουσας νομοθεσίας («έλεγχος καταλληλότητας»).
- προώθηση των διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- βελτίωση της ποιότητας της εκτίμησης των επιπτώσεων.
- απλούστευση της νομοθεσίας της ΕΕ και μείωση του διοικητικού φόρτου και
- βελτίωση της ενσωμάτωσης της νομοθεσίας της ΕΕ στην εθνική νομοθεσία, καθώς και της εφαρμογής και επιβολής της νομοθεσίας.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΑΝΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΚΛΑΔΟ

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η διαδικασία κοινοποίησης της ΕΕ συνέβαλε στη μείωση των εμποδίων στο εμπόριο. Οι χώρες της ΕΕ οφείλουν να κοινοποιούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη θέσπιση νέων κανόνων για προϊόντα. Περί τα 12 000 σχέδια κανονισμών έχουν ελεγχθεί από το 1984 για να διασφαλιστεί ότι συμφωνούν με τους κανόνες της ενιαίας αγοράς.

Έγκαιρη πρόληψη των εμποδίων στο εμπόριο εντός της ενιαίας αγοράς

Σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι δύσκολο για τις επιχειρήσεις να πωλούν τα προϊόντα τους σε άλλα κράτη μέλη εξαιτίας των εθνικών κανονισμών. Για τον λόγο αυτό, η νομοθεσία της ΕΕ προβλέπει μια **διαδικασία κοινοποίησης** βάσει της οποίας τα κράτη μέλη οφείλουν να ενημερώνουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με σχέδια τεχνικών κανονισμών για συγκεκριμένα προϊόντα, προτού τα σχέδια αυτά αποκτήσουν νομική ισχύ. Κατά τη διάρκεια μιας τριμήνιας «περιόδου αναστολής», τα κράτη μέλη και η Επιτροπή έχουν το περιθώριο να εξετάσουν κατά πόσον οι προτεινόμενοι κανονισμοί θα δημιουργήσουν εμπόδια στο εμπόριο. Από το 1984 έχουν εξεταστεί περισσότερα από 12 000 σχέδια κανονισμών με στόχο τη διασφάλιση ότι δεν παρεμποδίζουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Τα οφέλη των προτύπων

Η μάχη που δίνουν καθημερινά οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας ή λογισμικού για την επικράτηση των αντίστοιχων προτύπων τους επιβεβαιώνει τη σημασία αυτών των προτύπων σε ένα διεθνές ανταγωνιστικό πλαίσιο. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ένα καλό πρότυπο μπορεί να διευκολύνει τη ζωή των καταναλωτών, να προάγει τη βιωσιμότητα και να ενισχύσει την ευρωπαϊκή τεχνολογική πρωτοπορία στις παγκόσμιες αγορές. Τα πρότυπα είναι σύνολα τεχνικών κριτηρίων και κριτηρίων ποιότητας για προϊόντα, υπηρεσίες και διαδικασίες παραγωγής. Η τήρησή τους είναι προαιρετική, αλλά μπορεί να αποφέρει πολλά οφέλη. Τα πρότυπα διευκολύνουν τόσο τη συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων όσο και τη ζωή των καταναλωτών, μεταξύ άλλων με την εξοικονόμηση χρημάτων.

Στην ΕΕ, τα κοινά πρότυπα καταρτίζονται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης (ΕΟΤ) και είναι σημαντικά για την ενιαία αγορά. Τα ευρωπαϊκά πρότυπα αντικαθιστούν τα εθνικά και συχνά αντικρουόμενα πρότυπα, τα οποία μπορεί να δημιουργήσουν τεχνικά εμπόδια πρόσβασης στην αγορά. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθέτει τακτικά στους ΕΟΤ την ανάπτυξη νέων προτύπων.

Καθώς όμως για την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού προτύπου απαιτούνται συχνά πολλά χρόνια, ορισμένα πρότυπα ενδέχεται να υστερούν σημαντικά σε σχέση με τις ταχέως εξελισσόμενες τεχνολογίες. Επιπλέον, ορισμένοι τομείς διστάζουν να εμπλακούν σε διαδικασίες τυποποίησης.

Η Επιτροπή ασκεί πιέσεις ώστε να αναπτυχθούν περισσότερα διεθνή πρότυπα σε τομείς της οικονομίας στους οποίους η Ευρώπη ηγείται παγκοσμίως. Θα συνεχίσει να προωθεί τη σύγκλιση με τα διεθνή πρότυπα, καθώς και τη χρήση προαιρετικών προτύπων σε κανονιστικό επίπεδο. Επίσης, η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για ταχύτερη υιοθέτηση προτύπων με τη βοήθεια καταναλωτών, μικρών επιχειρήσεων, καθώς και περιβαλλοντικών και κοινωνικών οργανώσεων.

Τι κάνει η ΕΕ για τη στήριξη των μικρών επιχειρήσεων

Οι ΜΜΕ, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 98 % των επιχειρήσεων και το 67 % των θέσεων εργασίας, αποτελούν το κλειδί για την οικονομική ανάπτυξη, την καινοτομία, την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη στην ΕΕ. Για τον λόγο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί την επιχειρηματικότητα και βελτιώνει το επιχειρηματικό περιβάλλον για τις ΜΜΕ.

Νόμος για τις μικρές επιχειρήσεις (Small Business Act)

Ο νόμος για τις μικρές επιχειρήσεις αποτελεί την πολιτική της ΕΕ για τις ΜΜΕ. Στον πυρήνα του νόμου για τις μικρές επιχειρήσεις βρίσκεται η αρχή «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις», η οποία θέτει τις ΜΜΕ στο επίκεντρο της χάραξης πολιτικής και διασφαλίζει ότι η νομοθεσία δεν θα αποτελεί πρόσθετη επιβάρυνση γι' αυτές. Για τον λόγο αυτό, εφαρμόζεται ένα υποχρεωτικό «τεστ ΜΜΕ» το οποίο ελέγχει κατά πόσον οι νέες πολιτικές και οι νομοθεσίες της ΕΕ έχουν επιπτώσεις για τις ΜΜΕ. Επίσης, τον Μάιο του 2011 εγκαινιάστηκε ένα δίκτυο **απεσταλμένων των ΜΜΕ** από τα κράτη μέλη το οποίο θα μεριμνά ώστε οι πολιτικές σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο να είναι φιλικές για τις ΜΜΕ.

Διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση

Η διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση αποτελεί επίσης σημαντική προτεραιότητα. Η Ευρώπη παρέχει στις ΜΜΕ ένα ισορροπημένο μείγμα χρηματοδοτήσεων

—μέσω των διαρθρωτικών ταμείων, των προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας και των μικροχρηματοδοτήσεων Progress, καθώς και των δανείων που χορηγεί η **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων**. Έως τα μέσα του 2012, περισσότερες από 175 000 ΜΜΕ είχαν χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (ΠΑΚ). Το διάστημα 2008-2011, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων χορήγησε δάνεια ύψους 40 δισ. ευρώ περίπου, από τα οποία επωφελήθηκαν περισσότερες από 210 000 ΜΜΕ. Από το 2014 οι ΜΜΕ θα λαμβάνουν περαιτέρω στήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» (COSME).

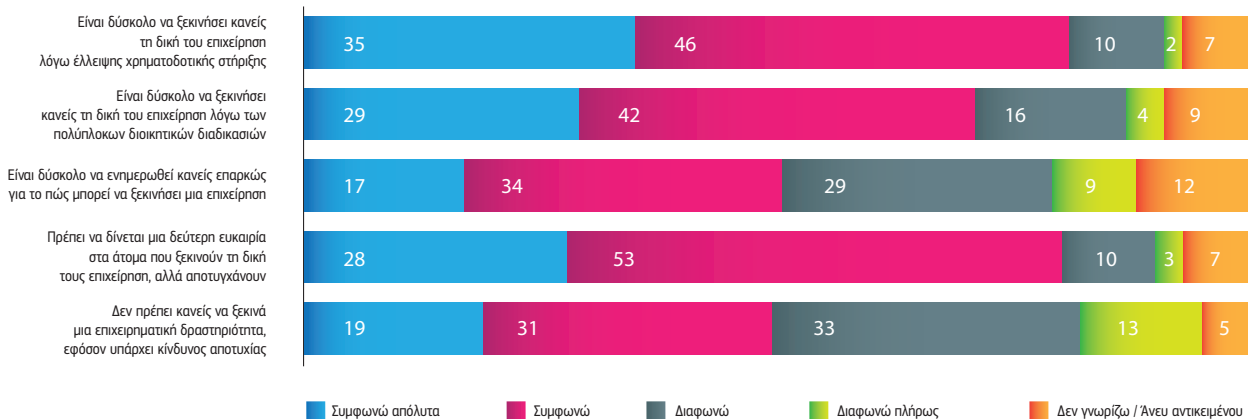
Επιχειρηματική δραστηριότητα εκτός ΕΕ: «Αποστολές για την ανάπτυξη»

Σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία, οι ΜΜΕ πρέπει να είναι σε θέση να ανταγωνίζονται επιχειρήσεις από τις ανεπτυγμένες και αναδυόμενες οικονομίες. Επιπλέον, η διεθνοποίηση συνδέεται άμεσα με την ανάπτυξη των ΜΜΕ. Με τη στρατηγική «Μικρές επιχειρήσεις σ' έναν μεγάλο κόσμο», η Επιτροπή αποσκοπεί να προσδώσει νέο δυναμισμό στην ευρωπαϊκή οικονομία βοηθώντας τις ΜΜΕ να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους εκτός ΕΕ.

Η Επιτροπή στηρίζει τη **διεθνοποίηση των ΜΜΕ** με τη διοργάνωση μιας σειράς «Αποστολών για την ανάπτυξη». Οι εν λόγω πρωτοβουλίες αποσκοπούν στη διευκόλυνση συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων, αλλά και της διοργάνωσης εκδηλώσεων εξεύρεσης εταίρων στις οποίες

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΕ;

Απαντήσεις στο πλαίσιο δημοσκόπησης που πραγματοποιήθηκε στις 27 χώρες της ΕΕ στην ερώτηση: Συμφωνείτε απόλυτα, συμφωνείτε, διαφωνείτε ή διαφωνείτε πλήρως με την ακόλουθη άποψη;

Πηγή: Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 283.

Τα μεγαλύτερα εμπόδια για τη σύσταση επιχειρήσεων στην Ευρώπη είναι η έλλειψη χρηματοδότησης και οι πολύπλοκες διοικητικές διαδικασίες.

συμμετέχουν η Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Συνεργασίας Συνεργατικών Σχηματισμών και αντίστοιχες οργανώσεις χωρών όπως η Ιαπωνία, η Βραζιλία, η Ινδία και η Τυνησία.

Η Επιτροπή δημιούργησε επίσης το δίκτυο «**Enterprise Europe Network**», για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας των ΜΜΕ, αρχικά στην Ευρώπη και στη συνέχεια στην Ασία, τη Βόρεια Αφρική και την αμερικανική ήπειρο. Το δίκτυο βοηθά τις ΜΜΕ να κατανοήσουν τη νομοθεσία της ΕΕ και παρέχει προγράμματα στήριξης και υπηρεσίες διεθνοποίησης σε 54 χώρες μέσω 600 περιφερειακών εταίρων. Επίσης, βοηθά τις ΜΜΕ να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση και παρέχει επιχειρησιακές και τεχνολογικές αναλύσεις και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ).

Ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας: η Ευρώπη χρειάζεται περισσότερους επιχειρηματίες

Η πολιτική της ΕΕ επικεντρώνεται στην ενθάρρυνση των επιχειρηματιών. Αν και επί του παρόντος μόνο το 10 % των ευρωπαίων πολιτών είναι επιχειρηματίες, το 45 % θα ήθελαν να έχουν τη δική τους επιχείρηση. Για να αξιοποιήσει αυτό το τεράστιο δυναμικό απασχόλησης και ανάπτυξης, η Επιτροπή ανέλαβε μια σειρά πρωτοβουλιών.

- **Συνεργατικοί σχηματισμοί και δίκτυα επιχειρήσεων:** Οι συνεργατικοί σχηματισμοί είναι ομάδες εξειδικευμένων επιχειρήσεων και άλλων υποστηρικτικών φορέων μιας συγκεκριμένης περιοχής που συνεργάζονται στενά όπως

οργανώσεις, περιφερειακές πρωτοβουλίες και άλλα δίκτυα επιχειρήσεων. Ένα παράδειγμα συνεργατικού σχηματισμού είναι η «αεροδιαστημική κοιλάδα» στην Τουλούζη της Γαλλίας, γνωστή κυρίως για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την παραγωγή του Airbus. Οι συνεργατικοί σχηματισμοί διαδραματίζουν καταλυτικό ρόλο στην ανάπτυξη νέων βιομηχανιών. Η ΕΕ έχει αναλάβει διάφορες δραστηριότητες για την αναβάθμιση των προτύπων και του ανοικτού χαρακτήρα των συνεργατικών σχηματισμών, κυρίως μέσω της ευρωπαϊκής πλατφόρμας συνεργασίας συνεργατικών σχηματισμών, της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας αριστείας των συνεργατικών σχηματισμών και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Καινοτομίας Υπηρεσιών.

- **Εκπαίδευση σε θέματα επιχειρηματικότητας:** Η εκπαίδευση σε θέματα επιχειρηματικότητας προωθείται συνεχώς στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Ως ένα επιπλέον κίνητρο, η Επιτροπή έχει δρομολογήσει την ευρωπαϊκή εβδομάδα ΜΜΕ, μια εκστρατεία για την προώθηση της επιχειρηματικότητας σε ολόκληρη την Ευρώπη και την ενημέρωση των επιχειρηματιών σχετικά με τη διαθέσιμη στήριξη. Μία άλλη συγκεκριμένη πρωτοβουλία είναι το «Erasmus για νέους επιχειρηματίες», ένα πρόγραμμα ανταλλαγών που παρέχει στους επιχειρηματίες τη δυνατότητα να μάθουν από την εμπειρία ιδιοκτητών μικρών επιχειρήσεων σε άλλες χώρες της ΕΕ.
- **Περισσότερες γυναίκες επιχειρηματίες:** Η Ευρώπη διαθέτει γενικά λίγους επιχειρηματίες, και ακόμη λιγότερες γυναίκες επιχειρηματίες. Το 2012 μόνο το 30 % των επιχειρηματιών στην Ευρώπη ήταν γυναίκες. Για να ενθαρρύνει την αύξηση της επιχειρηματικότητας των γυναικών, η Επιτροπή δημιούργησε το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πρεσβειρών Γυναικείας Επιχειρηματικότητας. Τα 270 μέλη αυτής της ομάδας αυτής χρησιμεύουν ως πρότυπα έμπνευσης για άλλες γυναίκες που επιθυμούν να γίνουν επιχειρηματίες.

Οι γυναίκες αποτελούν το αναξιοποίητο επιχειρηματικό δυναμικό της Ευρώπης.

Τι κάνει η ΕΕ για την υποστήριξη των κυριότερων βιομηχανικών τομέων

Καινοτομία: μοχλός ανάπτυξης και απασχόλησης

Η ΕΕ παρέχει άμεση οικονομική στήριξη σε φορείς καινοτομίας, όπως οι επιχειρήσεις και τα ερευνητικά ινστιτούτα, μέσω της χρηματοδότησης προγραμμάτων, όπως το πρόγραμμα-πλαίσιο ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας (CIP), το οποίο θα αντικατασταθεί σύντομα από το πρόγραμμα COSME, και τα επιχειρησιακά προγράμματα των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων.

Η ύπαρξη καινοτομίας προϋποθέτει διαδραστική σχέση και συνεργασία μεταξύ διαφόρων παραγόντων: φορέων καινοτομίας, επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων, φορέων ανάπτυξης και καινοτομίας, υπηρεσιών μεταφοράς τεχνολογίας, ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, επενδυτών κ.λπ. Η ΕΕ προωθεί αυτές τις διαδραστικές σχέσεις με πρωτοβουλίες σε επίπεδο περιφερειών και συνεργατικών σχηματισμών.

Για να ενθαρρύνει την ανταλλαγή γνώσεων και τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών της ΕΕ, η Επιτροπή χρηματοδοτεί πρωτοβουλίες όπως το σχέδιο Europe Innova για την ανάπτυξη και τη δοκιμή νέων εργαλείων και μέσων υποστήριξης της καινοτομίας, και το σχέδιο PRO INNO Europe για την άντληση διδαγμάτων από τις βέλτιστες πρακτικές και την ανάπτυξη νέων και αποτελεσματικότερων πολιτικών για την καινοτομία.

Βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής

Η κινητήρια δύναμη της οικονομικής και τεχνολογικής ανάπτυξης είναι οι βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής (BTΓΕ), όπως η νανοτεχνολογία, η μικρο- και νανοηλεκτρονική συμπεριλαμβανομένων των ημιαγωγών, τα προηγμένα υλικά, η βιοτεχνολογία και η φωτονική.

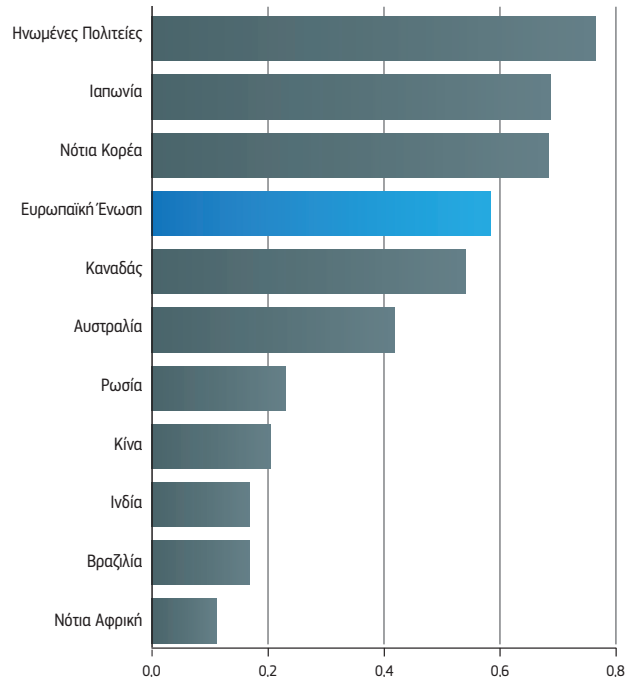
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καταρτίσει στρατηγική για την ώθηση της βιομηχανικής παραγωγής προϊόντων που βασίζονται στις BTΓΕ στην Ευρώπη. Έτσι θα διασφαλιστεί ότι η Ευρώπη συμβαδίζει με τους κυριότερους διεθνείς ανταγωνιστές της, ώστε να αποκατασταθεί η ανάπτυξη και να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας στη βιομηχανία, και ταυτόχρονα ότι αντιμετωπίζει τις σημερινές κοινωνικές προκλήσεις.

Πρώτες ύλες: πηγή ζωής για την ευρωπαϊκή βιομηχανία

Εμπορικές συναλλαγές ύψους 1 324 δισ. ευρώ και 30 εκατομμύρια θέσεις εργασίας εξαρτώνται από τη συνεχή πρόσβαση σε πρώτες ύλες. Οι πρώτες ύλες αποτελούν την κινητήρια δύναμη της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Επιπλέον, είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη σύγχρονων τεχνολογιών που σέβονται το περιβάλλον, όπως τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα και τα φωτοβολταϊκά κύτταρα.

Η στρατηγική που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βασίζεται σε τρεις πυλώνες: διασφάλιση δίκαιου και βιώσιμου εφοδιασμού πρώτων υλών από τις διεθνείς αγορές, προώθηση βιώσιμου εφοδιασμού εντός της ΕΕ, καθώς και τόνωση της αποδοτικότερης χρήσης των πόρων και προώθηση της ανακύκλωσης.

ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΙ;

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σειρά δεικτών πενταετούς περιόδου δείχνουν πόσο καινοτόμες είναι οι χώρες. Οι δείκτες περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, το επίπεδο της έρευνας, της εκπαίδευσης, τα νέα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τον αριθμό καινοτόμων ΜΜΕ και άλλα. Ο υψηλότερος δείκτης δηλώνει μεγαλύτερο βαθμό καινοτομίας.

© iStockphoto.com / Alexander Rath

Καινοτομία: πηγή ανάπτυξης και απασχόλησης

Επιπλέον, οι νέες τεχνολογίες θα συμβάλουν στην εξόρυξη κοιτασμάτων σε μεγαλύτερο βάθος, σε περισσότερο απομακρυσμένες περιοχές και υπό αντίξοες συνθήκες. Η Επιτροπή υποστηρίζει στοχευμένες προσπάθειες καινοτομίας και έρευνας, ρηξικέλευθες τεχνολογίες και πολυεπιστημονικές προσεγγίσεις, καθώς και παρεμβάσεις από την πλευρά της ζήτησης (π.χ. μέσω προτύπων, δημόσιων συμβάσεων και κανονιστικών μέτρων).

Για παράδειγμα, η **Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για τις Πρώτες Ύλες** συγκεντρώνει το κεφάλαιο και τους ανθρώπινους πόρους που απαιτούνται για τη βελτίωση της έρευνας, της εξόρυξης και της επεξεργασίας πρώτων υλών στην Ευρώπη. Ένα παράδειγμα μιας τέτοιας εταιρικής σχέσης είναι η δήλωση προθέσεων μεταξύ της ΕΕ και της Γροιλανδίας για την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση πρώτων υλών.

Οι στρατηγικές ανάγκες της ΕΕ και το δυναμικό πρώτων υλών της Γροιλανδίας

Η Γροιλανδία παρουσιάζει:

- σημαντικές δυνατότητες όσον αφορά 6 από τα 14 στοιχεία που περιέχονται στον κατάλογο της ΕΕ για τις πρώτες ύλες ζωτικής σημασίας (νιόβιο, μέταλλα της ομάδας του λευκόχρυσου, σπάνιες γαίες και ταντάλιο) και λιγότερες δυνατότητες για τρία άλλα στοιχεία·
- σημαντικές δυνατότητες όσον αφορά κοιτάσματα σπάνιων γαιών (REE)·
- ποσοστό 3,4-9,2 % (γ. 4,89-12 εκατ. τόνοι), των παγκόσμιων πόρων REE.

Η πρόσβαση σε πρώτες ύλες και άλλες σπάνιες γαίες είναι απαραίτητη για τη συνεχή επιτυχία της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

Οι πιο φιλόδοξοι κανονισμοί παγκοσμίως για τα χημικά προϊόντα

Οι βιομηχανίες χημικών, πλαστικών και ελαστικών συγκαταλέγονται στους μεγαλύτερους και δυναμικότερους βιομηχανικούς κλάδους στην ΕΕ. Συνολικά παρέχουν περί τις 3,2 εκατομμύρια θέσεις εργασίας σε περισσότερες από 60 000 επιχειρήσεις, και αντιπροσωπεύουν το 30 % περίπου των παγκόσμιων πωλήσεων χημικών προϊόντων.

Από το 2007 η νομοθεσία REACH ασχολείται με την «καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς» των χημικών προϊόντων. Βάσει του κανονισμού REACH, οι κατασκευαστές και εισαγωγείς χημικών προϊόντων πρέπει να αξιολογούν και να διαχειρίζονται τους κινδύνους που ενέχουν συγκεκριμένα χημικά προϊόντα και να παρέχουν κατάλληλες πληροφορίες ασφάλειας για τους χρήστες.

Το σύστημα ταξινόμησης του REACH εντοπίζει τις χημικές ουσίες που είναι επικίνδυνες για την υγεία και το περιβάλλον και προσδιορίζει τις πληροφορίες που πρέπει να αναγράφονται στις ετικέτες των χημικών προϊόντων που χρησιμοποιούν οι εργαζόμενοι και οι καταναλωτές. Το 2011 η νέα νομοθεσία για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των χημικών προϊόντων εναρμόνισε το σύστημα ταξινόμησης της ΕΕ με το σύστημα οικουμενικής εναρμόνισης των Ηνωμένων Εθνών, έτσι ώστε οι ίδιοι κίνδυνοι να περιγράφονται και να επισημαίνονται με τον ίδιο τρόπο ανά την υφήλιο.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA), που συστάθηκε τον Ιούνιο 2007, είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των κανονισμών REACH και CLP, καθώς και για την παροχή επιστημονικών συμβουλών για θέματα σχετικά με την ασφάλεια και τις κοινωνικοοικονομικές πτυχές της χρήσης των χημικών προϊόντων.

Η βιομηχανία χημικών προϊόντων συμβάλλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη καινοτόμων υλικών και τεχνολογικών λύσεων με αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας συνολικά. Για τον λόγο αυτό, η ΕΕ καταβάλλει προσπάθειες για να ενισχύσει τη διεθνή ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα της βιομηχανίας χημικών προϊόντων.

Το διάστημα στην υπηρεσία της κοινωνίας μας

Από τις τηλεπικοινωνίες και την τηλεόραση μέχρι τις μετεωρολογικές προβλέψεις και τα παγκόσμια χρηματοπιστωτικά συστήματα, οι περισσότερες από τις βασικές υπηρεσίες που θεωρούμε δεδομένες στον σύγχρονο κόσμο εξαρτώνται από διαστημικές τεχνολογίες. Επιπλέον, το διάστημα μπορεί να δώσει τη λύση στην αντιμετώπιση πολλών παγκόσμιων προκλήσεων. Η Ευρώπη, επομένως, χρειάζεται μια αποτελεσματική διαστημική πολιτική, όπως και διαστημική έρευνα, και ένα διαστημικό πρόγραμμα που θα της δώσει τη δυνατότητα να βρεθεί στην παγκόσμια

πρωτοπορία σε στρατηγικούς τομείς αυτής της εξαιρετικά ανταγωνιστικής αγοράς.

Η Ευρώπη εξάγει διαστημικά συστήματα υψηλού επιπέδου για εμπορικούς και επιστημονικούς σκοπούς. Η ΕΕ αναγνωρίζει ότι, για να διατηρηθεί η ηγετική θέση της Ευρώπης, απαιτείται διαρκής διαστημική έρευνα με στόχο την ανάπτυξη και την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών.

GALILEO: ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΗΣ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ

Το Galileo είναι το ευρωπαϊκό σύστημα παγκόσμιας δορυφορικής πλοήγησης το οποίο βρίσκεται υπό τον έλεγχο μη στρατιωτικών ευρωπαϊκών αρχών. Το Galileo δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες να γνωρίζουν την ακριβή θέση τους στον χρόνο και τον χώρο, όπως ακριβώς το GPS, αλλά με μεγαλύτερη ακρίβεια και αξιοπιστία.

Εκτιμάται ότι 800 δισ. ευρώ, που αντιστοιχούν στο 6-7 % του ΑΕγχΠ της Ευρώπης, χρησιμοποιούνται ήδη για εφαρμογές δορυφορικής πλοήγησης. Επιπλέον, η παγκόσμια αγορά για προϊόντα και υπηρεσίες δορυφορικής πλοήγησης υπολογίζεται επί του παρόντος σε 124 δισ. ευρώ ετησίως και αναμένεται να αυξηθεί σε 244 δισ. ευρώ έως το 2020. Ο συνολικός οικονομικός αντίκτυπος του Galileo θα φθάσει τα 90 δισ. ευρώ περίπου την επόμενη εικοσαετία. Αρκετοί δορυφόροι του Galileo βρίσκονται ήδη σε τροχιά, και το σύστημα αναμένεται να τεθεί σε πλήρη λειτουργία το 2014.

Το ευρωπαϊκό σύστημα δορυφορικής πλοήγησης συμβάλλει ήδη στην ασφαλέστερη προσγείωση των αεροσκαφών, καθώς και στη μείωση των καθυστερήσεων, των εκτροπών και των ακυρώσεων των πτήσεων. Η πλοήγηση και ο εντοπισμός θέσης μέσω δορυφόρου βελτιώνονται σταθερά από το 2009 και μπορείτε πλέον να λαμβάνετε στον υπολογιστή σας πληροφορίες που προέρχονται από αυτή την τεχνολογία ακόμη και όταν δεν μπορείτε να λάβετε δορυφορικό σήμα. Το 2012 δημιουργήθηκε μια βελτιωμένη υπηρεσία υπέρθεσης για τη γεωστατική πλοήγηση με στόχο την αύξηση της ακρίβειας της δορυφορικής πλοήγησης και τη στήριξη εξαρτώμενων εφαρμογών που απαιτούν υψηλό βαθμό ακρίβειας μέσω της διόρθωσης σφαλμάτων που προκαλούνται από ατμοσφαιρικούς παράγοντες παρενόχλησης.

GMES: Ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ ΜΑΣ ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΚΟΣΜΟ

Η διαχείριση των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας, η παρατήρηση της κατάστασης των ωκεανών, η παρακολούθηση της χημικής σύνθεσης της ατμόσφαιράς μας είναι μερικά παραδείγματα δραστηριοτήτων που απαιτούν ακριβείς και έγκαιρες πληροφορίες. Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία για την Παγκόσμια Παρακολούθηση του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας (GMES) παρέχει στοιχεία για την αντιμετώπιση θεμάτων που ποικίλλουν από την κλιματική αλλαγή έως την επιτήρηση των συνόρων. Χάρη στην ικανότητα ταχείας παρακολούθησης και χαρτογράφησης, το σύστημα GMES συμβάλλει στην παροχή

Το ευρωπαϊκό σύστημα παγκόσμιας δορυφορικής πλοήγησης Galileo θα στηρίζει πλήθος αξιόλογων εφαρμογών.

βοήθειας έκτακτης ανάγκης σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, βιομηχανικών ατυχημάτων ή ανθρωπιστικών κρίσεων. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, η παγκόσμια αγορά για δεδομένα γεωσκόπησης θα μπορούσε να ανέλθει σε 3 δισ. USD ετησίως μέχρι το 2017. Το GMES αναμένεται να αποφέρει οφέλη έως και δέκα φορές μεγαλύτερα από το αρχικό κόστος επένδυσης.

Έρευνα στον τομέα της ασφάλειας

Στόχος της έρευνας στον τομέα της ασφάλειας είναι να γίνει η Ευρώπη ασφαλέστερη και ανθεκτικότερη για τους πολίτες της. Η ΕΕ επενδύει πόρους για την καλύτερη προστασία των υποδομών και την ενίσχυση του κλάδου της ασφάλειας.

Πρωτοπορία της ευρωπαϊκής αυτοκινητοβιομηχανίας

Η ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία, η οποία κατέχει ηγετική θέση στην κατασκευή αυτοκινήτων παγκοσμίως, έχει καθοριστική σημασία για την ευημερία της ΕΕ. Η βιομηχανία αυτή αποτελεί έναν τεράστιο εργοδότη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, βασικό μοχλό γνώσης και καινοτομίας,

καθαρό εξαγωγέα, βασικό συντελεστή του ΑΕγχΠ της ΕΕ, καθώς και τη μεγαλύτερη πηγή ιδιωτικών επενδύσεων της Ευρώπης στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης.

Η τεχνική εναρμόνιση αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής αυτοκινητοβιομηχανίας, δεδομένου ότι διευκολύνει την πρόσβαση στην αγορά και μειώνει το επιχειρηματικό κόστος. Εντός της ΕΕ, οι κατασκευαστές μπορούν να λαμβάνουν έγκριση για έναν τύπο οχήματος σε ένα κράτος μέλος και στη συνέχεια να το προωθούν στην αγορά, σε ολόκληρη την ΕΕ, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω δοκιμές. Η Επιτροπή επιδιώκει την επίτευξη παρόμοιας τεχνικής εναρμόνισης σε παγκόσμιο επίπεδο μέσω της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UNECE).

Οι κυριότερες προτεραιότητες της Επιτροπής είναι:

- 1) **προώθηση των επενδύσεων σε προηγμένες τεχνολογίες και σε καινοτομία για καθαρά οχήματα**, με μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων για τη μείωση των εκπομπών CO₂, καθώς και εκπομπών ρύπων και του θορύβου.
- 2) **βελτίωση των συνθηκών της αγοράς** με την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς μέσω ενός βελτιωμένου συστήματος έγκρισης τύπου και του εξορθολογισμού των οικονομικών κινήτρων για καθαρά οχήματα, καθώς και μέσω της συνεπούς εφαρμογής των έξυπνων κανονιστικών ρυθμίσεων.

- 3) **στήριξη της βιομηχανίας για την επέκτασή τους σε παγκόσμιες αγορές** με τη σύναψη ισόρροπων εμπορικών συμφωνιών, την προώθηση και διατήρηση διμερούς διαλόγου με τις μεγάλες αγορές τρίτων χωρών, και την εντατικοποίηση των εργασιών για τη διεθνή εναρμόνιση των κανονισμών για τα οχήματα.

Η δράση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ασφάλεια των μηχανοκίνητων οχημάτων καλύπτει την ασφάλεια όλων των χρηστών του οδικού δικτύου. Πρόσφατη νομοθεσία θέσπισε τυποποιημένες προδιαγραφές ασφαλείας, όπως συστήματα ηλεκτρονικού ελέγχου ευστάθειας σε όλα τα μηχανοκίνητα οχήματα, προηγμένα συστήματα πέδησης έκτακτης ανάγκης και συστήματα προειδοποίησης αλλαγής λωρίδας στα βαρέα επαγγελματικά οχήματα. Τα αυτοκίνητα πρέπει πλέον να είναι εξοπλισμένα με συστήματα υποβοήθησης της πέδησης, τα οποία συμβάλλουν στην αποφυγή συγκρούσεων με πεζούς ή ποδηλάτες και διασφαλίζουν ότι οι αναπόφευκτες συγκρούσεις πραγματοποιούνται σε πολύ μικρότερες ταχύτητες. Η νέα νομοθεσία για τα μοτοποδήλατα και τις μοτοσικλέτες προβλέπει επίσης την από κατασκευής τοποθέτηση εξοπλισμού προηγμένων συστημάτων πέδησης για την προστασία των οδηγών.

Η Επιτροπή έχει προτείνει απλούστερους κανόνες ταξινόμησης αυτοκινήτων που θα ελαχιστοποιήσουν τις διαδικασίες ταξινόμησης των αυτοκινήτων σε άλλη χώρα της ΕΕ.

Για την υποστήριξη της ενιαίας αγοράς, η ΕΕ εναρμονίζει τα τεχνικά χαρακτηριστικά των αυτοκινήτων.

Τουρισμός: ένας τομέας-κλειδί

Η ευρωπαϊκή τουριστική βιομηχανία συμβάλλει στο ΑΕγχΠ της Ένωσης με ποσοστό άνω του 5 %, ενώ 1,8 εκατομμύρια επιχειρήσεις του κλάδου απασχολούν περίπου το 5,2 % του συνολικού εργατικού δυναμικού (σχεδόν 9,7 εκατομμύρια θέσεις εργασίας). Αν ληφθούν υπόψη και οι συναφείς τομείς, ο τουρισμός δημιουργεί έμμεσα περίπου το 12 % της απασχόλησης.

Στόχος της ΕΕ είναι η προώθηση της διαφοροποίησης και της ποιότητας, έτσι ώστε να παραμείνει η Ευρώπη κορυφαίος τουριστικός προορισμός παγκοσμίως. Η καινοτομία και η βιωσιμότητα είναι καθοριστικής σημασίας, ιδίως για τις ΜΜΕ.

Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Καλυψώ» διευκολύνει ανταλλαγές διακοπών εντός της ΕΕ κατά τη διάρκεια περιόδων χαμηλής τουριστικής κίνησης για ορισμένες ομάδες-στόχους (π.χ. τα άτομα τρίτης ηλικίας που αντιπροσωπεύουν μια μεγάλη εν δυνάμει αγορά).

Τα «Σταυροδρόμια της Ευρώπης» είναι μια ετήσια εκδήλωση με αντικείμενο τον πολιτιστικό τουρισμό και την προβολή τοποθεσιών και διαδρομών στην Ευρώπη που αποτελούν σημεία συνάντησης διαφόρων πολιτισμών. Στόχος είναι να προαχθεί ένα νέο είδος τουρισμού.

Η πρωτοβουλία «Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας» (EDEN) προβάλλει μη παραδοσιακούς και βιώσιμους τουριστικούς προορισμούς. Περιλαμβάνει εθνικούς διαγωνισμούς για την επιλογή «προορισμών αριστείας» με βάση ένα διαφορετικό θέμα κάθε χρόνο.

Η Επιτροπή έχει θεσπίσει μια καινοτόμο συνεργασία μεταξύ Νότιας Αμερικής και Ευρώπης, τη λεγόμενη πρωτοβουλία «50 000 τουρίστες», για την προώθηση ταξιδιών σε περιόδους χαμηλής τουριστικής κίνησης με την αξιοποίηση πλεονάζουσας ικανότητας σε αερογραμμές και ξενοδοχεία.

Για να προβάλλει την ποιότητα του ευρωπαϊκού τουρισμού και να βοηθήσει τους τουρίστες να συγκρίνουν τους διάφορους προορισμούς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει ένα ενιαίο σήμα ποιότητας για τον ευρωπαϊκό τουρισμό, το οποίο θα βασίζεται σε κοινά κριτήρια.

Ο τουρισμός συνεισφέρει έμμεσα πάνω από το 10 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ. Η Ευρώπη πρέπει να διατηρήσει τη θέση της ως κορυφαίος τουριστικός προορισμός παγκοσμίως στην ταχέως μεταβαλλόμενη παγκόσμια οικονομία.

Μελλοντική πορεία: προς μια νέα βιομηχανική επανάσταση

Η βιομηχανία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, τη δημιουργία απασχόλησης και την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει σήμερα η κοινωνία μας. Τον 21ο αιώνα η συμβολή της βιομηχανίας ήταν μειωμένη στην Ευρώπη. Η αναστροφή της φθίνουσας αυτής πορείας αποτελεί σήμερα πρόκληση. Στόχος της ΕΕ είναι να αυξηθεί η συμβολή της βιομηχανίας στην ανάπτυξη, από το σημερινό επίπεδο του 15,6 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ στο 20 % έως το 2020. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η Επιτροπή προτείνει μια σειρά δράσεων προτεραιότητας που αποσκοπούν στην τόνωση των επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες, τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις αγορές και τη χρηματοδότηση, ιδίως για τις ΜΜΕ, και την εξασφάλιση του ικανού και καταρτισμένου δυναμικού που χρειάζεται η βιομηχανία.

Η ευρωπαϊκή βιομηχανία έχει την ικανότητα να αναλάβει αυτό τον ρόλο: η Ευρώπη κατέχει ηγετική θέση σε πολλούς στρατηγικούς τομείς, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, η αεροναυπηγική, η μηχανική, η διαστημική βιομηχανία, τα χημικά και τα φαρμακευτικά προϊόντα. Η βιομηχανία εξακολουθεί να αντιστοιχεί στα τέσσερα πέμπτα των ευρωπαϊκών εξαγωγών, ενώ το 80 % τόσο των ευρωπαϊκών εξαγωγών όσο και των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα σε Ε&Α προέρχεται από τη βιομηχανία. Αν ανακτηθεί η αξιοπιστία και πραγματοποιηθούν νέες επενδύσεις, η ευρωπαϊκή βιομηχανία μπορεί να βελτιώσει τις επιδόσεις της και να αρχίσει πάλι να αναπτύσσεται.

Από τη θεωρία στην πράξη

Για να κάνει πράξη τη νέα βιομηχανική επανάσταση, η ΕΕ επικεντρώνεται στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, καθώς και στη βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, ενισχύοντας έτσι τη θέση τόσο των ΜΜΕ όσο και των καταναλωτών.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΜΜΕ

Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις βρίσκονται σήμερα αντιμέτωπες με περιορισμένη προσφορά πιστώσεων, ένα πρόβλημα που πιθανόν να επιδεινωθεί λόγω της αναδιάρθρωσης των τραπεζών και της αφαίρεσης των επισφαλών περιουσιακών στοιχείων από τους ισολογισμούς τους. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή διερευνά νέους τρόπους βελτίωσης των συνθηκών χρηματοδότησης, ιδίως για τις ΜΜΕ. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) θα παράσχει νέες δυνατότητες χρηματοδότησης. Επιπλέον, για την περίοδο 2014-2020, η Επιτροπή έχει προτείνει τη διάθεση 1,4 δισ. ευρώ σε χρεωστικά, τίτλους και μετοχές για τη στήριξη των ΜΜΕ, στο πλαίσιο του προγράμματος COSME.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΤΟΝΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Οι καταναλωτές θα μπορούσαν επίσης να δώσουν ώθηση στη βιομηχανική καινοτομία. Εάν οι ίδιες επιχειρήσεις τουριστικών λεωφορείων, για παράδειγμα, ζητήσουν από τους κατασκευαστές οχημάτων να τοποθετήσουν στις στέγες των λεωφορείων ηλιακούς συλλέκτες, η εν λόγω βιομηχανία θα μπορούσε να κατασκευάζει τα λεωφορεία αυτά σε μεγαλύτερη κλίμακα και με χαμηλότερο κόστος.

Περισσότερα

- ▶ **Επισκόπηση της βιομηχανικής πολιτικής της ΕΕ:** http://ec.europa.eu/enterprise/index_el.htm
- ▶ **Ευρώπη 2020 — Η στρατηγική της ΕΕ για την ανάπτυξη:** http://ec.europa.eu/europe2020/index_el.htm
- ▶ **Χρηματοδότηση ΜΜΕ από την ΕΕ:** <http://www.access2finance.eu/>
- ▶ **Το «Enterprise Europe Network»:** <http://portal.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/>
- ▶ **Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος:** <http://www.esa.int/esaCP/index.html>
- ▶ **Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων:** <http://echa.europa.eu/>
- ▶ **Έχετε ερωτήσεις σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση;** Η υπηρεσία **Europe Direct** μπορεί να σας βοηθήσει: 00 800 6 7 8 9 10 11 (<http://europedirect.europa.eu>)

